

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : PETRE BORSȘ

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 »
Pe 3 luni . . . . . 8 »

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91, — Oheul Dâmboviței — 91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

SUMAR

Deschiderea Curților și Tribunalelor.

Executarea hotărârilor Tribunalelor străine, *discurs* rostit de domnul procuror general George Filitti cu ocaziunea redeschiderii Curții de Casație, 2 Septembrie 1896.

Răspunsul d-lui Prim-Președinte C. E. Schina la *discursul* d-lui Procuror general.

Jurisprudența Română :

Curtea de apel din Galați secția I: S. Egreanu, cu I. Tenoff și Uzunoff.

Compunerea Curților și a Tribunalului Ilfov.

DISCURS

de deschidere a Înaltei Curți de Casație și de Justiție

pe noul an judecătoresc 1896—97

PRONUNȚAT DE DOMNUL PROCUROR GENERAL

GEORGE FILITTI

În ziua de 2 Septembrie 1896 înaintea

Secțiunilor unite.

Domnule Prim-Președinte,

Domnilor,

La 1 Septembrie anul trecut am fost destul de fericit spre a vă anunța, că mulțumită mai cu seamă Înaltei solicitudini ce M. S. Regele Carol I, Augustul nostru Suveran, a arătat tot-d'a-una pentru prosperarea justiției, mulțumită corpurilor legiuitoare și guvernelor cari au votat creditele necesari și au pus în executare clădirea palatului justiției, în curând avem să intrăm în casa noastră.

Astăzi, dorința aceasta devenind un fapt implinit, și adunându-ne pentru prima oară în această măreață incintă spre a serba deschiderea noului an judecătoresc, cred că am învoirea unanimă nu numai a Domniilor-voastre, ci și a întregului corp judecătoresc din capitală, și a baroului, pentru a exprima încă o dată de la înălțimea acestui fotoliu profunza noastră recunoștință, mai întâi Majestății Sale Regelui și în al doilea rând tuturor bărbaților eminenți cari au contribuit în marginile competenței lor la ridicarea și inaugurarea acestui măreț edificiu ce se numește Palatul Justiției.

Si acum este datoria noastră a magistraților de la cel mai mare până la cel mai mic în ierarhia judecătorească, să dovedim prin o muncă rodnică, că merităm sacrificiile ce țara face, pentru ca puterea judecătorească să fie o adevărată a treia putere, în sensul constituțional al cuvântului.

REDESCHIDEREA CURȚILOR ȘI TRIBUNALELOR

Astăzi, 2 Septembrie, s'au redeschis, cu mare solemnitate, în palatul justiției, Curțile și tribunalele.

La Curtea de casație, serbarea a avut un caracter cu totul solemn, dat fiind că aceasta serbare a avut loc pentru întâia oară în noua clădire. Măreția și frumoasa sală a secțiunilor unite era plină de un public numeros și ales.

Discursul de deschidere a fost pronunțat de către d-l procuror general G. Filitti. D-sa a discutat cu multă competență cestiunea atât de arzătoare a Esecutării sentințelor date de tribunalele străine.

La discursul d-lui procuror general a răspuns în puține cuvinte, dar pline de erudițiune d-l prim-președinte C. E. Schina, tratând același subiect.

La Curtea de apel, discursul de redeschidere a fost pronunțat de d-l procuror general St. Statescu.

Publicăm azi discursul d-lui procuror general G. Filitti, și răspunsul d-lui prim-președinte C. E. Schina, rămânând ca în numărul viitor să publicăm și importantul discurs al d-lui Statescu, care a tratat Cestiunea Penitenciarelor.

Domnule Prim Președinte,
Domnilor,

Pentru deschiderea Curții Supreme pe noul an judecătoresc, al 34-lea de la înființarea ei, și primul ce inaugurem în noul palat, îmi propun a vă întreține despre o cestiune de procedură de o mare importanță în dreptul internațional privat, și care nu de mult s'a prezentat înaintea secțiunii I a Înaltei curți într'un proces destinat a rămânea celebru în analele noastre judecătorești¹⁾. Înțeleg a vorbi despre efectele hotărârilor date de tribunalele străine.

Ziceam, Domnilor, prin discursul nostru de la 1 Septembrie 1889 că unul din principiile generale ce predomină la toate națiunile independente, consistă în dreptul ce are fie-care națiune de a se bucura, în țera sa, de o întreagă și exclusivă suveranitate; consecința inevitabilă a acestui principiu este, dreptul ce are o națiune de a exercita o absolută jurisdicțiune pe toată întinderea teritoriului său.

Față cu acest mare principiu, și fiind dat pe de o parte diversitatea legislațiunilor de care se cărmuesc diferitele state suverane și independente, iar pe de alta fiind incontestabil că, în materie de drept internațional, nu avem un cod care să deslege conflictele ce fatalmente se ivesc pe toată ziua, între supușii diferitelor state, din cauza relațiunilor ce creează între popoare, legăturile puternice ale necesității; și nu avem un cod pentru că nu s'a ivit încă legislatorul care ar avea puterea să confecționeze legi internaționale obligatorii; față, dic, cu toate aceste lucruri, se pune înțrebarea care sunt efectele hotărârilor date de tribunalele străine; cu alte cuvinte, se poate invoca spre pildă înaintea tribunalelor noastre autoritatea lucrului judecat, ce ar rezulta din asemenea hotărâri, și s'ar putea executa ele în România fără nici o rezervă?

Cestiune foarte delicată și în tot-d'a-una foarte discutată, după cum se exprimă savantul profesor de la universitatea din Amsterdam.

Dar mai întâi ce se numește drept internațional privat?

Dreptul, ne dice Savigny, este totalitatea regulilor destinate a menține ordinea necesarie atât pentru coesistența elementelor din care se compune omenirea, cât și pentru dezvoltarea lor armonică, în conformitate cu destinațiunea lor. Și fiind că realizarea acestui drept nu poate avea loc de cât în stat, rezultă de aci în mod incontestabil că suveranității fie-cărui stat este îndreptățită misiunea de a pune în evidență aceste reguli, și de a face obligatorie observațiunea lor, prin veri-ce mijloace, fie chiar și prin constrângere fizică, o asemenea ordine fiind de o necesitate absolută²⁾.

Nu este locul aci a face distincțiunea între dreptul public și dreptul privat, este destul să ne amintim că veri-ce cestiune juridică se compune din mai multe elemente, și că trebuie să distingem tot-d'a-una faptele de cestiunile de drept, că prin urmare trebuie să căutăm care este regula de aplicat atât faptelor de care este vorba, cât și cestiunii de drept ce reese din calificățiunea acestor fapte.

Dacă în toată lumea ar fi existat un singur Stat supus

unei singure suveranități, sau dacă s'ar fi admis în toate țările aceleași reguli, cestiunea nu ar fi prezentat vre-o dificultate, de cât numai în cazul schimbării legislațiunii.

Dar am zis deja că ne aflăm în fața diversității de legislațiune a diferitelor State Suverane și independente, și deci trebuie să căutăm care este suveranitatea căreia se va recunoaște competența de a statua asupra unui raport de drept față cu un fapt dat. Ei bine, regulamentul și respectarea acestei competențe, este scopul ce urmărește dreptul internațional privat.

Necesitatea unor asemenea reguli precise și uniforme pentru deslegarea conflictelor ce se ivesc din cauza acestei diversități de legislațiune, se simte nu numai în ceea ce se atinge de diferitele părți ale codului civil, ci și în materie de procedură civilă.

Asemenea conflicte sunt inevitabile căci dacă în sinul tribunalelor unuia și aceluiași Stat, se ivesc divergențe, asupra cestiunilor de drept, ce se prezintă înaintea justiției, cu atât mai mult asemenea divergențe se pot produce între oamenii de legi, ai diferitelor state, față cu diversitatea legislațiunilor de care se cărmuesc aceste state.

Relativ la cestiunea de care ne ocupăm astăzi s'a produs în dreptul internațional privat trei sisteme; ast-fel sunt legislațiuni cari nu recunosc autoritatea lucrului judecat hotărârilor date de tribunalele străine, mai cu seamă când este în cauză un pământean; altele care recunosc această autoritate, și în fine altele care supun efectul lucrului judecat condițiunei reciprocității; adică condițiunei ca tribunalele statului în care s'a dat hotărârea, să execute la rândul lor hotărârile date de tribunalele țerei în care se cere executarea acelor hotărâri³⁾.

Iată în adevăr ce ne zice în privința aceasta, savantul jurisconsult Asser în tractatul său «Elemente de drept internațional privat» tradus în limba noastră de d-l G. Schina actualul prim-președinte al Curții de Apel din București.

«Fondându-se pe curtenia internațională, fie pe argumente de drept, mulți jurisconșulți au susținut, chiar din timpul evului mediu, că hotărârile străine trebuie a fi executate și a da o excepțiune. Însă practica nu i'a urmat și de fapt forța executorie nu aparține de cât hotărârilor tribunalelor naționale.

«Aceasta a fost sancționat și prin legislațiune în Franța prin ordonanța din 1629 unde art. 121 lasă de altminterlea o îndoială asupra punctului de a ști dacă invaliditatea în Franța, a hotărârilor străine era generală, sau dacă era admisă numai în favoarea Franțezilor.

«Legislațiunile actuale din punctul de vedere al executării hotărârilor străine se pot divide în trei grupuri: «Unele refuză hotărârilor străine forța executorie, sau nu le o acordă de cât după o revisuire.

«Altele permit judecătorului național de a da executatul fără revisuire, sub oare care condițiuni, precum

1) A se vedea «Curierul Judiciar» pag. 489 unde s'a publicat hotărârea (N. R.)

2) Brocher nouveau traité de droit international privé.

3) Fœlix «droit international privé» v. II. — Brocher, op. cit. Haus, «du droit privé qui régit les étrangers en Belgique» — Calvo, «droit international» v. II. — Lacantinerie «Précis de droit civil» v. III, No. 1265 și urm.

reciprocitatea și constatarea compeliției judecătorului străin. (*)

«După un al treilea sistem în fine esecutorul contra pământenilor este refusat, și încuviințat contra străinilor.

«D. Fiore menționează un al patrulea sistem, care distinge între esecutiunea, care va fi acordată cu oarecare rezervă, și recunoasterea lucrului judecat, el numește acest sistem «certamente il piu razionale e il piu liberale» Nu stim însă ca acest sistem să fie admis prin vr'o legislațiune actualmente în vigoare».

Sistemul acesta indicat de Fiore și propagat și de alți autori între care cităm de preferință pe André Weiss asupra tractatului său de drept internațional privat, unde la pagina 817 zice că în ceea ce privește autoritatea lucrului judecat nimica nu împiedică ca această autoritate să fie recunoscută de plano hotărârilor străine, acest sistem, zicem, nu a prevalat nici în doctrină nici în jurisprudență, de aceea de mult încă se cere o reformă în privința aceasta, față mai cu seamă cu țările unde domnește sistemul escluderei oare cum absolute.

Și în adevăr în Franța, spre pildă, este în vigoare și astăzi art. 121 din ordonanța din 1629, iată ce citim în Merlin, v^o jugement § VIII «tribunalele franceze pronunță tot-d'a-una, și sunt datoare să pronunțe prin o nouă hotărâre, când li se cere voia spre a se executa în Franța o hotărâre dată în țară străină contra unui Frances, pentru că atunci nu este încă nimica judecat în ochii legii, și că cererea voiei de a executa se consideră ca o acțiune nouă».

De asemenea la v^o Souveraineté, § VI Merlin zice: «în Franța hotărârile date în țări străine contra Francesilor, nu pot să fie investite de nici un pareatis; erau considerate ca ne existente; părțile ce le obținuse nu puteau face nici un us cu ele, trebuiau să vină cu o nouă acțiune, ca cum nimica nu ar fi fost decis de jurisdicțiunile străine». Și venind la cestiunea de a se ști dacă articolele 2123 cod. civil și 546 pr. civilă au adus vre o modificare în privința prescripțiunilor din citata ordonanță de la 1629, Merlin adaugă: «Fără îndoială trebuie să conchidem din tăcerea lor (a art. 2123 cod. civ. și 546 pr. civ.), că aceste articole se referă la principiul ce a consacrat în vechea legislațiune art. 121 din ordonanța de la 1629».

Același lucru citim în Aubry et Rau vol. VIII § 769 ter.

«Hotărârile date, în materie contencioasă, de tribunalele străine, nu se bucură de loc în Franța, în principiu, și prin ele singure, de autoritatea lucrului judecat.

«Pe cât timp aceste hotărâri nu vor fi declarate executorii de un tribunal frances, ele nu pot fi invocate în Franța nici în susținerea și ca un titlu legal a unei cereri noi, nici spre a respinge în puterea lucrului judecat, o cerere sau excepțiune ce ar tinde să repue în cestiune existența sau neexistența a unor fapte sau drepturi asupra căror au pronunțat aceste hotărâri.

«Când un judecător frances este chemat a declara esecutorie o hotărâre dată în străinătate contra unui frances în favoarea unui străin, sau chiar a unui fran-

ces, dacă partea condamnată cere să se judece din nou, judecătorul este legalmente obligat să procedă la revizuirea acelei hotărâri, adică să examineze valoarea dispozitivului atât din punctul de vedere al apreciațiunii faptelor, cât și din acela al aplicațiunii regulilor de drept, și să o reformeze, dacă cere trebuința. Și nu presintă un mare interes cestiunea de a se ști dacă francesul care a pierdut la tribunalul străin, s'a prezentat ca reclamant sau ca pârât, căci ca reclamant poate să fie silit de circumstanțe a se adresa tribunalelor străine, fără cuget de a renunța la tribunalele țerei sale», art. 14 cod. civ. fr., 13 cod. civ. român. A se vedea și Chauveau asupra lui Carré «Lois de la procedure civil et commerciale» art. 546 ques 1899.

În sensul acesta s'a stabilit și jurisprudența francesă. Iată o speță ce găsim în Sirey Recueil général des lois et des arrêts p. 1872 partea II, pag. 174 :

«Le français qui cite son débiteur étranger devant un tribunal étranger ne renonce pas par cela seul et nécessairement au droit que lui confère l'article 14 code civil de le citer devant les tribunaux français »).

Un jugement rendu en pays étranger n'a en France l'autorité de la chose jugée qu'autant qu'il y a été rendu exécutoire.

Decisia aceasta este a Curții de apel din Lyon, și se încheie prin considerantul următor : Attendu au surplus, que vainement les appelants cherchent à se prévaloir du jugement rendu à Milan, lequel a refusé de tenir compte des lois françaises de prorogation des délais: que ce jugement rendu à l'étranger ne pourrait avoir l'autorité de la chose jugée en France qu'autant qu'il aurait été déclaré exécutoire par la juridiction française compétente, ce qui n'a pas eu lieu : Par ces motifs etc.

În Belgia este admis de preferință sistemul reciprocității; față însă cu doctrina și jurisprudența francesă, când este vorba de hotărârile tribunalelor franceses, Belgia devine intretabilă : iată în adevăr ce citim în Haus²⁾ «Justiția belgiană trebuie să refuze esecutarea hotărârilor date de tribunalele franceses; în privința acestor hotărâri trebuie urmat conform ordonanței din 9 Septembrie 1814 care sună ast-fel :

Art. 1. Decisiunile și sentințele date în Franța, și contractele ce au fost încheiate acolo, nu vor primi nici o esecutiune în Belgia.

Art. 2. Contractele vor ține locul de simple promisiuni.

Art. 3. Cu toate aceste hotărâri, locuitorii Belgiei pot desbata din nou drepturile lor înaintea tribunalelor belgiene, fie ca reclamant, fie ca pârât.

Această ordonanță îndreptată contra Franciei ca o măsură de retorsiune, față de articolul 121 din ordonanța din 1629, care guvernă acea țară, permite nu numai belgienilor, dar și tuturor acelor care sunt domiciliați în Belgia de a desbata în totul drepturile lor, ast-fel că hotărârea judecătorului belgian, care intervine asupra desbaterilor, nu este un ordin de esecutiune a unei hotărâri străine, ci o nouă hotărâre asupra fondului procesului, supus cu desăvârșire legilor belgiene, chiar și a legilor asupra compeliției».

*) La pag. 177 în notă D. Asser citează și art. 374 din procedura noastră civilă.

1) În nota Sirey zice că această jurisprudență este constantă.

2) Opera citată.

La noi în materie de executiune silită prima regulă o găsim în art. 371 din procedura civilă care zice că executiunea silită se va urmări, a) în virtutea unei hotărâri judecătorești, b) în virtutea unui titlu executoriu; și articolul 373 adaugă că nici o hotărâre a Tribunalelor sau a Curților nu se va putea executa, de nu va fi investită cu formula executorie, prevăzută la articolul 135.

Titlu executoriu este acela care emană de la autoritatea judecătorească legalmente constituită, și investit cu formele exterioare prescrise de lege. Aceste forme sunt prevăzute în articolul 135 citat mai sus, și care are următoarea cuprindere: Expedițiunile (copiile autentice ale hotărârilor) executorii ale hotărârilor ce au a se aduce la îndeplinire vor purta formula executorie în chipul următor:

«Noi Carol I, cu mila lui Dumnezeu și voința națională Rege al României, la toți de față și viitor sănătate. (Aci urmează textul hotărârei).

Dăm putere și ordonăm agenților administrativi să execute această (decisie sau sentință): procurorilor să stăruască pentru a ei aducere la îndeplinire. Spre credință presintă sentință sau decisiunea s'a semnat de . . . (urmează sub-scrierea judecătorilor)».

Aceste dispozițiuni privesc hotărârile date de tribunalele române, conform principiului ce am stabilit deja că România, ca și oricare alt stat independent, are dreptul de a exercita o absolută jurisdicțiune pe toată întinderea teritoriului său.

Când însă este vorba de executarea în România a hotărârilor pronunțate de tribunalele străine, codul de procedură civilă prin art. 374 admitând sistemul reciprocității obligă pe cei interesați a obține formula executorie de la judecătorii români, competenți a declara executorii niște asemenea hotărâri.

Iată în adevăr cum sună acest articol: «Hotărârile judecătorești date în țară străină nu se vor putea executa în România de cât în modul și limitele cum și hotărârile judecătorilor din România se execută în acea țară, și după ce vor fi declarate executorii de către judecătorii competenți români».

Obligațiunea de la finele acestui articol 374 era necesară tocmai pentru a nu se da, pe teritoriul nostru, tribunalelor străine, o putere ce nu ar fi compatibilă cu dreptul de independență și de suveranitate națională, admis de toate națiunile independente.

Dar fiindcă codul de procedură a permis tribunalelor noastre să declare hotărârile tribunalelor străine executorii numai cu dreptul de reciprocitate, judecătorii români când li se cere formula executorie pentru o hotărâre străină, trebuie mai întâi să examineze dacă în țara de unde emană acea hotărâre este admis sistemul reciprocității, și în urmă au a examina dacă hotărârea este dată de un tribunal competente, dacă însușește toate condițiunile unei adevărate hotărâri, dacă este definitivă, dacă nu este contrarie ordinii publice etc. ¹⁾

În sensul acesta s'a și stabilit jurisprudența română, a se vedea sentința trib. de Ilfov secția I, din 10 Februarie 1882; idem decisiia Curței din Focșani din 3 Noembrie 1883; idem decisiia Curței din București s. II din 4 Noembrie 1875, și decisiile Curței de Casație din 26 August, 3 Noembrie și 20 Decembrie 1867; din 17 Iulie 1869, din 26 Noembrie 1871, din 16 Martie 1872 și 29 Noembrie 1873, ambele date în secțiuni unite, din 22 Iunie 1877, din 29 Octombrie 1886; și în fine prin decisiia recentă, din 3 Iunie anul corent, foarte bine motivată, Curtea de Casație, așterne adevăratele principii ce guvernă materia.

Prin această decisiie Curtea a refuzat hotărârilor date de tribunalele franceze autoritatea lucrului judecat, pentru că legislațiunea franceză nu recunoaște dreptul de reciprocitate admis în România prin art. 374 procedura civilă de care am vorbit.

Am zis, domnilor, că prin această decisiie Curtea așterne adevăratele principii ce guvernă materia, nu doară pentru că decisiunile anterioare nu erau bazate pe aceleași principii; dar pentru că cele mai multe din ele au avut a judeca executarea hotărârilor date de consulatele străine ce rezidau în țară, și principala cestiune de rezolvit ce se impunea era aceea de a se ști dacă acele consulate puteau da hotărâri judecătorești pe teritoriul român; iar cestiunea reciprocității era atinsă mai mult în mod incidental, de vreme ce la 3 Iunie, anul corent, Curtea a fost chemată a se pronunța asupra unei hotărâri dată de tribunalele unei țări ce nu admit reciprocitatea prevăzută de art. 374 din procedura noastră civilă și deci a avut ocaziunea a îmbrățișa întreaga materie.

Domnilor.

În privința cestiunii ce face subiectul acestui discurs am zis deja că se cere de mult o reformă, față mai cu seamă cu sistemul escluderei aproape absolute a unor țări. Pentru cuvântul acesta guvernul Țărilor de jos a provocat o conferință care s'a ținut la Haga în 1893 și 1894 și la care conferință a participat ca delegat al României d-nu P. Missir, distinsul profesor de la facultatea de drept din Iași, care prin importantul său raport prezentat d-lui Ministru de externe, și publicat în Monitorul Oficial No. 261 din 20 Februarie 1894, arată rezoluțiunile conferinței.

În memoriul prezentat conferinței de guvernul M. S. Reginei țărilor de jos, cetim:

«Trebuința regulilor precise și uniforme pentru soluțiunea conflictelor de legi se simte în genere din ce în ce mai mult, mai cu seamă, în ceea ce privește dreptul persoanelor, drepturile de familie, și de succesiune, precum și mai multe părți ale procedurii civile.

«Respectând autonomia legislativă ale statelor, este de dorit de a se pune un sfârșit incertitudinii ce există relativ la legea ce trebuie aplicată, când este vorba de străini, sau de persoane domiciliat în altă țară, sau când părțile contractante sunt de naționalități diferite, sau când este vorba de bunuri mobile sau imobile situate peste fruntarii, sau de contracte încheiate în străinătate, în fine tot-d'a-una când o îndoială se poate naște

¹⁾ Fleislen «Examinare prealabilă a hotărârilor civile străine». «Dreptul pe 1884. — G. Tocilescu Curs de procedură civilă v. I, partea II, pag. 349 și urm. — I. G. Săndulescu Nănoaveanu «Explicația teoretică și practică a cod. de proc. civilă» pag. 890 și urm.

în privința legii ce trebuie aplicată la un raport de drept.

«Numai, deci, printr-o înțelegere internațională, dice raportul, stabilită în formă de convențiune, sau legi identice, se pot deslega în mod eficace conflictele de drept.

«În mai multe rânduri negociațiuni diplomatice a fost întreprinse în scop d'a face să se adopte de mai multe state o soluțiune uniformă a conflictelor de drept, și de a stabili între aceste state cea ce s'ar putea numi *O Uniune Judiciară*.

«În 1874 guvernul Țărilor de jos a propus întrunirea unei conferințe de delegați pentru a prepara realizarea acestei dorințe, luând ca punct de plecare esecutiunea internațională a hotărârilor.

«Această propunere a fost primită peste tot în mod favorabil, totuși unele puteri s'au vădit nevoite a nu primi invitațiunea la conferință din cauza unor considerațiuni de o natură specială; așa că conferința nu a putut avea loc».

«Același soartă a avut și comunicarea către Puteri făcută de guvernul M. S. Regelui Italiei a memoriului ilustrului jurisconsult și fost Ministru Mancini, în scop de a se întruni o conferință.

«În 1889 un congres convocat la Montevideo, mulțumită inițiativei luate de guvernul Republicii Argentine, și de acela al Republicii orientale din Uruguay, a reușit se formuleze într-o serie de tractate destinate a fi încheate între principalele state ale Americii de sud, reguli uniforme pentru soluțiunea conflictelor în materie de drept civil, de drept comercial, de proprietate literară și artistică, de drept penal, de procedură civilă, de mărci de comerț și de fabrici, de brevete de invențiuni etc.

«Actele acestui congres vor fi de sigur cu succes consultate de o conferință ce s'ar ocupa de soluțiunea ce trebuie dată conflictelor de drept.

«O înțelegere internațională în privința hotărârilor străine ar forma complementul soluțiunii uniforme ale conflictelor de drept civil.

«Argumentele în favoarea unei asemenea înțelegeri ce au fost dezvoltate și în Pro Memoria ce guvernul Țărilor de jos a comunicat celor alte puteri în Ianuarie 1874, au conservat toată valoarea lor.

«Baza unei asemenea înțelegeri pare că trebuie să fie adopțiunea unor reguli uniforme ce ating competența teritorială a tribunalelor în toate statele ce ar adera la sistemul esecutiunii internaționale a hotărârilor».

Ast-fel stând astă-dă cestiunea, și în lipsă de legi internaționale obligatorii, este evident, că conflictele de care am vorbit, nu se pot evita de cât pe cale de convențiuni și tractate internaționale; și mai cu seamă în țări ca România, unde puterea esecutorie a hotărârilor depinde de reciprocitatea prevăzută de art. 374 procedura civilă, citat mai sus.

Asemenea convențiuni, a încheiat deja și România; ast-fel avem declarațiunea schimbată între guvernul nostru și acela al Austro-Ungariei din 20 August 1 Septembrie 1871 (care declarațiune a înlocuit pe cea din 11 Octombrie 1870) și care are următoarea cuprindere «S'a constatat că, conform legilor în vigoare în țările respective, sentințele și decisiunile date în materie civilă, co-

mercială, maritimă și de schimb de către autoritățile judiciare competente din una din aceste țări, și fiind considerate ca lucru judecat, sunt executorii în cea-laltă sub condițiunea de reciprocitate.

«Coprinsul acestei declarațiuni va fi comunicat fără întârziere autorităților judiciare respective, pentru că principiul de reciprocitate, enunțat mai sus, să găsească aplicarea sa în toate cazurile când sentințe sau decisiuni de această natură se vor prezenta ziselor autorități pe cale diplomatică».

A doua convențiune este încheiată de Guvernul nostru cu Italia și a nume:

Tratatul consular din 5/7 August 1880.

Articolul 11 al acestui tratat are următoarea cuprindere:

«Hotărârile în materia civilă și comercială pronunțate de tribunalele unuia din cele două state contractante și legalizate în regulă vor avea pe teritoriul celui alt, îndată ce vor fi dobândit forța lucrului judecat, aceiași putere ca și hotărârile pronunțate de tribunalele țării. Cu toate acestea dispozițiile hotărâri nu se vor putea executa, și nu vor produce efectele lor în ceea ce privește ipotecele, de cât după ce tribunalul competent al țării, unde urmează ca ele să se primească esecutiunea, le va fi declarat executorii în urma unei judecăți pronunțate în formă sumarie și în care se va constata:

1) Că hotărârea a fost pronunțată de o autoritate judiciară competentă;

2) Că citațiunea părților s'a făcut în regulă;

3) Că părțile au fost reprezentate legal sau declarate în lipsă iarăși în mod legal;

4) Că hotărârea nu conține nici o dispozițiune contrarie ordinii publice sau dreptului public al statului. Hotărârile de care se vorbește mai sus vor trebui să fie însoțite de o traducțiune legalizată în regulă în limba țării, unde vor trebui să se primească esecutiunea, sau în limba franceză.

Partea interesată fie direct, fie prin intermediul tribunalului care a pronunțat hotărârea, va putea să ceară ca să i se dea puterea esecutorie.

Scrisoarea rogatorie care se va expedia pentru acest scop se va transmite chiar pe cale diplomatică.

În acest din urmă caz, când partea interesată nu va numi un procurator însărcinat a cere ca să se dea hotărârii forța esecutorie, un asemenea procurator se va numi din oficiu de către tribunalul către care s'a îndreptat cererea».

Dacă este adevărat, după cum zice și Bellot *) că pentru a exista o reciprocitate complectă între două state relativ la hotărârile date de tribunalele lor, se cere ca legislația lor, instituțiunile lor judecătorești să ofere garanții aproape egale dintr-o parte ca și din cea laltă, apoi trebuie să recunoaștem că tratatul acesta cu Italia însușește toate aceste garanții.

În asemenea condițiuni este de dorit ca Statul nostru, să încheie și alte convențiuni.

Sunt nevoit, Domnilor, să mă opresc aci, deși, dupe cum ați putut observa, nu am atins toate cestiunile ce se pot naște din coprinsul art. 374 din procedura civilă

*) Loi sur la procédure civile du canton de Geneve.

căci am vorbit numai de hotărârile date în contencios stricto sensu; mă opresc însă pentru că mă tem să nu pășesc peste cadrul restrâns al unui discurs de deschidere.

Terminând, dar, am onorul a vă prezenta tabela statistică de activitatea Curții pe anul judecătoresc expirat.

Responsul Domnului Prim Președinte

C. E. SCHINA

la discursul Domnului Procuror General G. Filitti

Domnule Procuror General,

Starea momentan slăbită a sănătății D-voastre în aceste ultime zile nu va împedea ca și azi să ne procurați o adevărată plăcere împărțându-ne lucrarea D-voastre pentru inaugurarea deschiderii sedințelor noastre. Chipul cu care ați tractat cesiunea atât de importantă care face obiectul discursului pe care cu toți l'am ascultat azi cu atâta mulțumire mă scuteste de a relua și eu cu deamănuntul în discuție punctele ce o compun, cu atât mai mult că timpul de care am putut dispune pentru a o cerceta la rândul meu a fost anul acesta mai scurt încă ca de obicei. Mă mărginesc dar în puține cuvinte asupra câtor-va mici reflexiuni.

Tristă, dar cât de adevărată e vorba lui Stendhal: *Différence engendre hostilité!* Eacă o sentință judecătorească pronunțată de tribunalul cutărui oraș al Franței de care un om voeste să se prevale într'un alt oraș din Belgia situat la câți-va pași de depărtare. Pentru simplul fapt al diferenței de naționalitate și cu toate atâtea și atâtea similitudini și afinități între Belgia și Franța, sentința tribunalului francez e, pentru chiar aceia între cari ea a fost dată, o hârtie albă, pe când, sunt acum mai bine de 2000 ani, o sentință judecătorească pronunțată de pe coastele Atlantice avea puterea lucrului judecat pe malurile Eufratului! Ajungem oare în curând, fără a desființa individualitățile naționale existente, cea ce ar fi o nenorocire și o crimă, să vedem realizându-se din nou, în ce privește sentințele judecătorești, starea lucrurilor de sub împăratul Trajan? Cred că da pentru că cred în progres, nu, se înțelege, în progresul necesar, fatal, care e o curată iluziune, ci în progresul cucerit, câștigat prin silințele omenestii.

Silințele ce toată lumea civilizată trebuie să-și dea spre a ajunge tînta de dorit în materia ce ne ocupă constă în concilierea principiilor, a intereselor, căci nu alt-fel se pot rezolva în chip statornic probleme sociale în niște organisme așa de complicate ca societățile moderne, fondate pe baza suveranității naționale absolute a fie-cărui stat.

Aci e vorba d'a concilia această suveranitate și interesele private internaționale a căror solidaritate s'a lătit și se lățește din zi ce merge, așa că umanitatea a ajuns și ea să fie o unitate pe care legile trebuie s'o recunoască și s'o organizeze.

Una și cea mai mare, poate, din greutățile ce va împedea nu se poate ști cât timp încă concilierea

principiilor și a intereselor de care e vorba stă în uita-re, aci mai mult, colo mai puțin, a luminosului adevăr cuprins în aceste patru cuvinte ale strămosilor noștri: *sumum jus, suma injuria*, în existența, în senul statelor moderne a unui prea mare număr de adepți a acelei esagerațiunii, a acelei caricaturi a adevăratului patriotism botezată în limba franceză cu numele de *chauvinisme*, chauvinismul care a devenit o adevărată profeție și care ca orî ce profesie, presupune un jug și acea deformățiune profesională care ne face să nu judecăm câte odată cu simțul nostru personal ci cu amintirea obiceiurilor, a practicelor profesiunei.

«Orî-ce profesie, a zis cu drept cuvînt poate un distins moralist contemporan Masson-Forestier vorbind de «avocatură atrofiază ceva în om, această judicata sa, «acea bunătatea sa, cutare mândria sa și simțibilitatea sa, așa că cu timpul profesia devine imorală, ne al-teră judicata, ne face să nu vedem galben cea ce e gal-ben nici roșu cea ce e roșu, ci să vedem numai cea ce «cauza ne comandă să vedem». N'ași putea oare zice la rîndul meu că nu vîd de cît cea ce cauza le coman-dă să vadă acei legiuitori cari spun sa și lasă să se în-țeleagă că spun: Tu care, nesilit de nici o necesitate, după a ta proprie cerere, în calitate de reclamant, faci să se pronunțe de un tribunal străin o sentință judi-cătorească, poți, întors în țara ta să-ți înlăturî pur și simplu efectele dacă așa-ți va conveni.

Anul judecătoresc 1896—1897 e deschis.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA I

Audiența de la 15 Iunie 1896

Președinția d-lui E. G. ECONOMU, președinte

Deciziunea comercială No. 25.

S. Egreanu cu I. Tenof și Uzunof

Faliment. — Concordat. — Dacă concordatul omologat deja se mai poate anula și pentru ce cauze. —

Concordatul omologat poate să fie anulat după cererea unuia din creditorii dacă se descoperă, după omologare, că falitul a ascuns o parte însemnată din averea sa.

S'a ascultat: Apelantul Egreanu în susținerea apelului său; d-l avocat V. Macri, din partea intimărilor Tenov și Uzunof, și sindicul, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de S. Egreanu contra sentinței comerciale a tribunalului Brăila No. 126/96;

Având în vedere că prin această sentință s'a respins cererea făcută de apelant în calitate de creditor al firmei I. Tenof & Uzunof, de a se anula concordatul încheiat de această firmă, căzută în stare de faliment.

Având în vedere că motivul pe care apelantul și sprijină cererea, este că unul din faliti I. Tenof a di-simulat uă parte din activul său;

Având în vedere că după art. 855 cod comercial concordatul omologat poate să fie anulat după cererea

unuia din creditorii, dacă se descopere după omologare că s'a disimulat o parte importantă din activ;

Având în vedere că faptele, ast-fel cum rezultă din debateri și actele invocate de părți sunt: 1. Tenof și Uzunof proprietari firmei cazui în faliment ereau asociați în nume colectiv, prin urmare răspunzători către creditorii, nu numai cu averea societății, dar și cu avutul lor personal, unul din societarii Tenof afara de comerțul ce exercita în asociațiune mai avea un comerț propriu al său de olărie și un imobil în Brăila strada Rahovei; averea din acest comerț de olărie și menționatul imobil din strada Rahovei, nu a fost declarate sindicului și n'a fost trecute la activul falimentului, creditorii au încheiat concordat fără ca această avere să fie considerată ca gagiu al lor;

Considerând că ast-fel fiind ăcsită o disimulare a activului falimentului, adusă la cunoștința Tribunalului în urma omologării concordatului și deci concordatul, urmează a fi anulat după cererea creditorului. Egureanu.

Că falitul Tenof nu se poate pune la adăpostul faptului că el a exercitat comerțul de olărie, în public față și cu creditorii, nesupărat de nimeni creșdnd de bună credință, că averea personală nu intră la masa falimentului, căci nimărul nu este permis a ignora legea, el era dator să știe că răspunde creditorilor societății și cu averea sa personală, și după lege era obligat să declare sindicului toată averea care constituie gagiul acestor creditorii, ast-fel că din acest punct de vedere, el a comis o fraudă la lege, când n'a făcut o asemenea declarație, dar Art. 855 cod. Comercial mai sus menționat nu cere ca falitul să fi disimulat prin fraudă o parte din activ, tot ce acest articol prevede, pentru ca anularea concordatului să fie admisă, este că după omologare să se dovedească că sa disimulat, adică nu său adus la masa falimentului o parte însemnată din activ, prin fraudă sau nu; și în specie este stabilit cu suficiență că nu sa adus la masa falimentului comerțul de olărie și imobilul din strada Rahovei, care ereau proprietate particulară a unuia din falii.

Că ast-fel fiind este locul a se admite acțiunea creditorului Egureanu și a se anula concordatul.

Pentru aceste motive admite apelul făcut de I. Egureanu (Urmează semnăturile)

OPINIUNE

Având în vedere că acțiunea intentată de S. Egurianu, în calitate de creditor al falșilor I. Tenof și Uzunof, are de obiect a se anula în baza Art. 855 cod. Comer. concordatul intervenit între aceștia și creditorii lor, concordat omologat de Tribunalul Brăila;

Având în vedere că conform acestui articol un concordat se poate anula dacă se descoperă după omologa-

rea lui că sa ăcsagerat în mod fraudulos pasivul său s'a disimulat o parte importantă din activ.

Considerând că dacă legiuitorul a permis a se anula un concordat în cas când s'a disimulat o parte importantă din activ, a făcut-o aceasta în vedere că creditorii au consimțit la încheierea lui necunoscând adevărul activ al falșilor, și prin urmare a admis cota în vederea acestui activ, ceea ce nar fi făcut dacă cunoștia adevărata stare, său ar fi convenit pentru o cotă superioară acelei acordate.

Că dacă creditorii cunoscând tot activul falimentului au încheiat concordat în condițiune mai favorabilă falșilor, ei nu mai pot în urmă cere anularea lui pretinzând că sa disimulat o parte din activ.

Considerând că în specie se constată că falii n'a disimulat nimica din activul lor și creditorul Egureanu a avut deplina cunoștință înainte de omologarea concordatului că falitul Tenof avea încă un fond de comerț de olărie porcelănărie după cum acesta rezultă din declarațiunea făcută de Sindic înainte Curții că Egureanu prin avocatul său i'a denunțat cu mult mai înainte de omologare că Tenof mai posedă și o altă avere.

Că afară de aceste falitul Tenof nu a făcut nici un act din care să resulte că a avut intențiunea de a ascunde v'o parte din activul său, din contră interogată de d-l Procoror al trib. Brăila, cinci zile după declararea falimentului el declară că afară de asociațiunea cu Uzunof el mai face comerț de porcelănărie și olărie, pe care îl continuă și azi după cum rezultă acesta din procesul-verbal al Procororului de Brăila din 13 Noembrie 95.

Că din împrejurarea că această avere n'a fost trecută în inventar, nu se poate conchide că falitul a disimulat disimulațiunea fiind unui fapt personal al lui.

Pentru aceste motive suntem de părere a se respinge apelul.

(ss) P. Ionescu, Fr. Papp.

COMPUNEREA CURȚILOR ȘI TRIBUNALULUI

pe noul an judecătoresc 1896—1897

Conform dispozițiilor noii legi de organizare judecătorească relativă la compunerea secțiunilor Curții de casăție și Curții de apel, elaborată de D. Ministru de Justiție, Stătescu, votată de Cameră și Senat în anul acesta, procedându-se la Curtea de casăție la tragerea la sorți a câte patru membri de la s. II, pentru s. I, și de la I pentru secția II; iar la Curtea de apel a trei membri de la secția III pentru I^a; de la I pentru II^a și de la II^a pentru III^a, secțiunile Înaltei Curți de casăție și a Curților de apel s'au compus ast-fel;

CURTEA DE CASAȚIE**SECȚIUNEA I***Gr. Lahovari*, Președinte*N. Predescu*, Membru*D. Hănțescu*, »*G. Petrescu*, »*D. Cuculi*, »*Gr. M. Buiuciu*, »*I. Duca*, »*Ciru Oeconomu*, »**SECȚIUNEA II***N. Mandrea*, Președinte*Ch. Ferikyde*, Membru*Al. Degré*, »*Al. Gianni*, »*C. C. Ștefănescu*, »*R. Opreanu*, »*G. Liciu*, »*M. Poenaru Bordea*, »*C. E. Schina*, Prim-Președinte*George Filitti*, Procoror General*C. Sărățeanu*, Procoror de secțiune**G R E F A***C. Cristescu*, Prim-Grefier, în concediu*A. Nenoveanu*, Grefier la secția I și locoțiitor de prim-grefier*G. S. Bădulescu*, Grefier la secția II**CURTEA DE APEL****SECȚIUNEA I***G. E. Schina*, Prim Președinte.*Sc. Popescu*, Membru*A. Atanasovič*, »*V. Bossy*, »*C. R. Manolescu*, »*M. Zenide*, (demisionat)**SECȚIUNEA II***A. C. Kivu*, Președinte.*Al. Stoicescu*, Membru.*I. Cerkez*, »*N. Budișteanu*, »*M. Iulian*, »*T. T. Djuvara*, »**SECȚIUNEA III***N. G. Bagdat*, Președinte*Ar. Eustațiu*, Membru*M. Paleologu*, »*G. G. Dâmboviceanu*, »*D. Giuvaru*,

Membru

G. Fleișlein, »**Camera de punere sub acuzare***Al. Stoicescu**Sc. Popescu**D. Giuvaru*

Operându-se tragerea la sorți de către d-l prim-președinte *Gr. Ștefănescu*, secțiunile Trib. Ilfov s'au compus ast-lel :

SECȚIUNEA I*Gr. Ștefănescu*, Prim-Președinte*G. A. Mavrus*, Membru*N. Naumescu*, »*I. N. Dărăscu*, Jude instructor cab. V*Victor Antonescu*, Supleant**SECȚIUNEA II***D. A. Mavrodin*, Președinte*Em. Miclescu*, Membru*C. Sărățeanu*, Jude instructor cab. III*St. Lupașcu*, Supleant**SECȚIUNEA III***P. A. Florian*, Președinte*Victor Miclescu*, Membru*Theodor Vasiliu*, Jude instructor cab. I*Aurel Procopiu*, Supleant**SECȚIUNEA COMERCIALĂ***Oscar Niculescu*, Președinte*D. Florescu*, Membru*P. Obedenaru*, »*G. M. Vlasto*, »*Gr. Săvescu*, Jude instructor cab. II*M. Durma*, Supleant**SECȚIUNEA NOTARIATULUI***C. Paraschivescu*, Președinte*Aristide Alexandrescu*, Membru*M. Râmnicănu*, »*C. Crasnaru*, »*St. Urlațeanu*, Jude instructor cab. IV*C. D. Anghel*, Supleant**BIBLIOGRAFIE**

In editura ziarului „CURIERUL JUDICIAR”
A APARUT :

NOUA LEGE**JUDECATORIILOI DE PACE
COMUNALE ȘI DE OCOL**

Tipărită pe un format portativ și pe hârtie velină

—❧ PREȚUL 40 BANI ❧—

De vânzare la administrația ziarului **Curierul Judiciar**, Cheiul Dâmboviței 91, la Tipografia **Ion S. Codreanu**, str. Carol No. 19, la toate grefele Tribunalului din țară și la librării.